

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

DIREKTORAT ZA VRTCE IN OSNOVNO ŠOLSTVO

Številka: 603-5/2005

Datum: 28.07.2005

· VSEM VRTCEM
· VSEM OBČINAM

Okrožnica

Spremembe predpisov na področju predšolske vzgoje

Spoštovani!

Kot je bilo napovedano v začetku letošnjega leta, je Ministrstvo za šolstvo in šport v skladu s programom dela Vlade Republike Slovenije pripravilo nekaj sprememb in dopolnitev veljavnih predpisov tudi na področju predšolske vzgoje. Tako bodo v naslednjih številkah Uradnih listov Republike Slovenije objavljeni naslednji predpisi:

1. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih;
2. Pravilnik o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje;
3. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca.
4. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo.

V nadaljevanju vam na kratko predstavljamo najpomembnejše novosti.

1. ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH

Novela Zakona o vrtcih predstavlja uskladitev kazenskih določb z Zakonom o prekrških, tako da so denarne kazni opuščene in nadomeščene z globami, kot prekrškovni organ in organ nadzora nad izvrševanjem določb zakona pa je opredeljen inšpektor, pristojen za šolstvo. V primerjavi z dosedanjo ureditvijo prekrškov, določba 53. člena vsebuje še tri nove prekrške, in sicer se šteje za prekršek tudi:

- če vrtec nima publikacije, v kateri so predstavljeni programi, ki jih izvaja, njihovi cilji, vsebine in metode dela,
- če je vrtec sprejel letni delovni načrt brez predhodne uskladitve vseh elementov, ki imajo finančne posledice, z ustanoviteljem,
- če vrtec ne vodi dokumentacije o vzgojnem delu, ki je predpisana s pravilnikom.

2. PRAVILNIK O NORMATIVIH IN KADROVSKIH POGOJIH ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI PREDŠOLSKE VZGOJE

Pravilnik v celoti nadomešča sedaj veljavno Odredbo o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje (Ur.l.RS, št. 57/97, 40/99, 3/00 in 29/02), vsebuje pa tudi nekaj novih določb:

- določbe, s katerimi se spreminjajo sedaj veljavni normativi, ki določajo delovno obveznost ravnatelja in pomočnika ravnatelja, število oddelkov za sistemiziranje tehničnega delavca ter normativ za čistilca (3., 4., 5., 26. in 28. člen),
- določba, ki zavezuje občino, da zagotovi vrtcu, ki deluje pri OŠ, pedagoško vodenje (6. člen); ta obveznost bo morala v skladu z 48. členom pravilnika izpolnjena najkasneje do 1. 9. 2006,
- določbe, s katerimi se natančneje urejajo izobrazbeni pogoji strokovnih delavcev (7., 9. in 10. člen),
- določbe, ki natančneje določajo pristojnosti lokalnih skupnosti (32. in 33. člen),
- določba, ki določa, da se začne pravilnik uporabljati s 1. 9. 2005 (50. člen pravilnika).

Za pravilno razumevanje 9. in 10. člena pravilnika pomen obeh določb še natančneje pojasnjujemo.

9. člen določa, kdo lahko izvaja dodatno strokovno pomoč. Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami uvaja za otroke, vključene v program za predšolske otroke s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, možnost dodatne strokovne pomoči. Določba 9. člena pa določa, kdo sme izvajati dodatno strokovno pomoč v vrtcih ter način sistemiziranja teh delovnih mest (16. člen pravilnika). V pravilniku ni več določbe o »mobilnem defektologu«, ki je do sedaj najpogosteje izvajal dodatno strokovno pomoč, saj ga nadomesti »vzgojitelj za izvajanje dodatne pomoči«. Praksa ugotavlja, da je spekter primanjkljajev, ovir oziroma motenj tako

širok, da defektolog ne more vedno nuditi ustrezne pomoči. S pravilnikom se za izvajanje dodatne strokovne pomoči določajo tudi drugi strokovni delavci, ki pa morajo opraviti programe profesionalnega usposabljanja s področja specialne pedagogike (trajanje: največ 24 ur). Defektologi, ki izvajajo dodatno strokovno pomoč ali delajo v razvojnem oddelku vrtca, pa morajo končati program profesionalnega usposabljanja s področja predšolske vzgoje. Ti programi so navedeni v prilogi pravilnika.

Pravilnik daje možnost, da opravljajo delovno mesto vzgojitelja v razvojnem oddelku, poleg defektologov (kot je bilo do sedaj) tudi vzgojitelji, ki pa morajo končati študijski program ustreznega specialno pedagoškega izobraževanja (trajanje: približno 180 ur) – 10. člen. Navedena rešitev je nujna tudi zato, ker na posameznih območjih Slovenije primanjkuje defektologov.

Poudarjamo, da bo za vrtce z italijanskim učnim jezikom ter dvojezične vrtce sprejet poseben pravilnik, predvidoma še do konca letošnjega leta, zato besedilo novega pravilnika ne vsebuje določb, ki veljajo za te vrtce, temveč samo posebno prehodno določbo, s katero ostajajo še naprej v veljavi členi Odredbe o normativih in kadrovskih pogojih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje, vezani na posebnosti izvajanja programa v teh vrtcih (6.a člen, drugi odstavek 30. člena in drugi odstavek 31.a člena).

3. PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O NORMATIVIH IN MINIMALNIH TEHNIČNIH POGOJIH ZA PROSTOR IN OPREMO VRTCA

Pravilnik prinaša po vsebinskih sklopih naslednje novosti:

- dikcije posameznih členov so bolj jasne in razumljive (22., 31. in 49. člen);
- 30. člen pravilnika je dopolnjen z možnostjo, da se pri novogradnji vrtca, ki bo vključeval tudi otroke prvega starostnega obdobja ne gradi lastna kuhinja, če je v bližini možnost za pripravo kakovostne hrane za te otroke;
- spreminjajo se prehodne določbe (67., 68. in 70. člen).

Ob pripravi projektne dokumentacije so arhitekti ugotavljali, da v pravilniku ni jasno opredeljeno, ali so tudi v sanitarijah prvega starostnega obdobja potrebna vrata na stranišni kabini, v katerih prostorih se v nobenem primeru ne sme odstopati od zahteve po naravni osvetlitvi, prav tako ni bila jasno opredeljena zahteva, da je treba poiskati najkrajše možne komunikacijske povezave med kuhinjo in igralnicami (da ne bi prihajalo do preozkih in predolgih hodnikov oz. nujnosti prenašanja hrane po stopnicah). Vse to je sedaj določeno s spremembami in dopolnitvami pravilnika.

V praksi se je kot najbolj vprašljiv pokazal tretji odstavek 30. člena, ki določa, da mora imeti vrtec, ki vključuje otroke prvega starostnega obdobja, lastno kuhinjo. Taka zahteva je bila prvič postavljena s pravilnikom leta 2000 in je v praksi pri posameznih novogradnjah povzročila težave. V marsikaterem okolju imajo novogradnje namreč v neposredni bližini vrtec ali šolo z moderno opremljeno kuhinjo in dovolj veliko, da bi lahko kuhala tudi za novozgrajeni vrtec. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da so kuhinje in njihova oprema najdražji del vrtca in da je taka odločitev zelo neracionalna.

Strokovna komisija, ki jo je ob posameznih primerih imenoval minister, pristojen za predšolsko vzgojo, in je v njej sodelovala tudi strokovnjakinja za prehrano iz Inštituta RS za varovanje zdravja, je bila mnenja, da lahko vrtec ali enota vrtca, ob zagotavljanju določenih pogojev in upoštevanju HAACP sistema, kljub temu, da nima lastne oziroma centralne kuhinje, zagotovi otrokom prvega starostnega obdobja kakovostno hrano.

Z novelo pravilnika se izvajanje določbe 68. člena o zahtevani notranji igralni površini v določenih primerih prenese na 1. 9. 2010. Rešitev predstavlja izrecno opozorilo Skupnosti občin Slovenije, da do 1. 9. 2006 vse občine ne bodo zmogle zagotoviti v vrtcih dovolj prostora za vse otroke, saj v občinskih proračunih do sedaj še ni zagotovljenih sredstev za doseg predpisanega normativa.

Zaradi težav s parkirišči za starše otrok vključenih v vrtce v večjih mestnih središčih, kjer ni nikakršnih možnosti za širitev parkirnih prostorov, pravilnik določa minimum parkirišč, ki jih morata vrtec in občina zagotoviti (70. člen). Določba velja samo za vrtce, ki so delovali že pred septembrom 2000.

4. PRAVILNIK O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH PRAVILNIKA O METODOLOGIJI ZA OBLIKOVANJE CEN PROGRAMOV V VRTCIH, KI IZVAJAJO JAVNO SLUŽBO

Sprememba pravilnika prinaša novo določbo, s katero se ureja začasni izpis otroka iz vrtca za največ dva meseca. Občine so opozarjale na številne primere začasnih izpisov otrok iz vrtca, predvsem za obdobje poletnih počitnic. Z začasnimi izpisi otrok v posameznih okoljih nastajajo nepredvideni stroški, ki jih v polni meri nosijo občine, staršem pa bo po novem mogoče obračunati tudi stroške takšnega izpisa, v kolikor bo občina sprejela sklep, s katerim bo natančneje opredelila izpise otrok iz vrtca (npr. ravnanje, ki se šteje za začasni izpis oz. obdobje, ki se šteje za začasni izpis; višina stroškov, ki izvira iz začasnega izpisa, itd.).

Določba 21. člena pravilnika je spremenjena v primerjavi s sedaj veljavno določbo, tako da ministrstvo najkasneje do 1. maja tekočega leta objavi podatke o gibanju in višini materialnih in nematerialnih stroškov ter stroškov živil, ki izhajajo iz cen programov, veljavnih na dan 1. februarja tekočega leta. To pomeni, da bodo občinam na voljo podatki tekočega leta in ne preteklega, kot je bilo to določeno do sedaj, s tem pa bodo tudi boljša podlaga za morebitno sprejemanje in korekcijo cen programov tekom leta.

5. VZOREC SOGLASJA STARŠEV OTROK, KI POTREBUJEJO SVETOVANJE IN POMOČ

V zadnji okrožnici smo vas seznanili, da je Mapa otroka oziroma učenca, ki potrebuje pomoč oziroma svetovanje, pripravljena in jo lahko že naročite. Ker mora svetovalni delavec za podatke, ki se zbirajo v tej mapi, pridobiti pisno soglasje staršev, ki ga vloži v mapo, vas obveščamo, da smo pripravili vzorec soglasja, ki se nahaja na spletnih straneh ministrstva <http://www.mss.gov.si/index.php?id=82>

6. PROŠNJA ZA POSREDOVANJE PODATKOV

Za pripravo študijskega programa ustreznega specialno pedagoškega izobraževanja, ki je naveden v 2. točki te okrožnice, prosimo vse ravnateljice in ravnatelje, da nam sporočijo naslednje podatke:

- število kandidatov za vključitev v program,
- v katero smer specialno pedagoškega izobraževanja se želijo vpisati (strokovni delavci v razvojnem oddelku vrtca, v katerega so vključeni otroci z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju, morajo biti usposobljeni za delo s temi otroki).

Hkrati tudi prosimo, da nam ravnateljice in ravnatelji vrtcev, ki imajo razvojne oddelke, pošljejo tudi podatke:

- število razvojnih oddelkov in
- število otrok v posameznem oddelku.

Vse navedene podatke nam pošljite do konca avgusta 2005 na naslov: MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT, Sektor za predšolsko vzgojo, Kotnikova 38, 1000 Ljubljana.

Želimo vam prijetne počitnice in vas lepo pozdravljamo.

Mojca ŠKRINJAR,
GENERALNA DIREKTORICA DIREKTORATA